

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (Experimental Research) เรื่องผลของการใช้น้ำทำความสะอาดฝีเย็บต่อการหายของแผลฝีเย็บในหญิงหลังคลอด

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ หญิงหลังคลอดปกติทุกคนที่มีการตัดและเย็บซ่อมแซมแผลฝีเย็บที่คลอดในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า เพื่อที่จะควบคุมตัวแปรในเรื่องปัจจัยที่มีต่อการหายของแผลฝีเย็บ จึงกำหนดให้ประชากรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. คลอดปกติทางช่องคลอด โดยได้รับการตัดฝีเย็บแบบเฉียงข้าง 45 องศา (Medio lateral) และเย็บซ่อมแซมแผลฝีเย็บชั้นผิวหนังด้วยไหมดำแบบชาดขวาง

2. อยู่รักษาพยาบาลในโรงพยาบาลจนครบ 5 วันหลังคลอด

3. ไม่มีภาวะแทรกซ้อนทางด้านร่างกายที่มีผลต่อการหายของแผลฝีเย็บดังนี้

3.1 ภาวะโภชนาการ เปรียบเทียบจากส่วนสูงของผู้ป่วยจะต้องไม่ต่ำกว่า 150 ซม. เพราะส่วนสูงเป็นเครื่องชี้ภาวะโภชนาการระยะยาวที่ผ่านมา (เสรี วรรณไตรโรจน์ 2508: 60) และน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นขณะตั้งครรภ์จะต้องไม่ต่ำกว่า 8 กิโลกรัม ตลอดระยะเวลาตั้งครรภ์จนครบกำหนดหรือน้ำหนักเฉลี่ยหลังการตั้งครรภ์ 12 สัปดาห์ จะต้องเพิ่มไม่ต่ำกว่า 1 กิโลกรัมต่อ 1 เดือน และต้องไม่มีประวัติการเจ็บป่วยเรื้อรังในระยะ 6 เดือนก่อนตั้งครรภ์ น้ำหนักเด็กแรกเกิดไม่ต่ำกว่า 2,500 กรัม (วรารุณ สุมาวงศ์ 2525: 25) ทั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาจากผลการตรวจก่อนคลอดของหญิงตั้งครรภ์ในใบฝากครรภ์

3.2 ภาวะโลหิตจาง ใช้การวัดร้อยละของเม็ดเลือดแดง (Hematocrit) จะต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า 32% (สารโรจน์ ประปักษ์ขาม 2525: 98) โดยดูผลร้อยละของเม็ดเลือดแดงจากผลการตรวจของเด็กตั้งครรภ์ก่อนคลอดในใบฝากครรภ์และผลการเจาะเลือดในวันแรกหลังคลอด

3.3 ภาวะน้ำตาลในเลือด ผลการตรวจน้ำตาลในปัสสาวะตลอดการตั้งครรภ์ จะต้องให้ผลไม่เกิน +1 จากใบฝากครรภ์และไม่มีประวัติการเป็นโรคเบาหวานมาก่อน โดยการสัมภาษณ์หลังคลอดโดยตรงและน้ำหนักแรกเกิดไม่เกิน 4,000 กรัม (สมหมาย ถุงสุวรรณ 2524: 6, 73)

3.4 โรคแทรกซ้อนอื่นๆ อันเนื่องจากการตั้งครรภ์และการคลอด เช่น การคลอดผิดปกติ การคลอดนาน การติดเชื้อ ภาวะความดันโลหิตสูงรวมกับการตั้งครรภ์ จะใช้การวินิจฉัยโรคของแพทย์เป็นเกณฑ์

3.5 อนามัยส่วนบุคคล ผู้ป่วยจะต้องเป็นผู้ที่อาบน้ำอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เป็นอย่างน้อย ทำความสะอาดมือทุกครั้งก่อนและหลังเข้าห้องน้ำ จากการสัมภาษณ์หญิงหลังคลอดถึงสิ่งที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เปลี่ยนผ้าอนามัยอย่างน้อยวันละ 4 ผืน และทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกทุกครั้งหลังการขับถ่าย จากการสัมภาษณ์หญิงหลังคลอดถึงวิธีการปฏิบัติใน 24 ชั่วโมงที่ผ่านมาทุกวัน

3.6 อายุ อยู่ในวัยเจริญพันธุ์ (15 - 44 ปี) จึงมีขบวนการหายใจของแปลตามธรรมชาติไม่แตกต่างกัน โดยดูจากแฟมรายงานผู้ป่วย

3.7 การพักผ่อนต้องไม่น้อยกว่า 8 ชั่วโมงต่อวัน จากการสัมภาษณ์หญิงหลังคลอดถึงการพักผ่อนใน 24 ชั่วโมงที่ผ่านมาทุกวัน

3.8 ไม่ได้รับยาปฏิชีวนะทั้งในระยะคลอดและหลังคลอด โดยดูจากแฟมรายงานผู้ป่วย

3.9 คีมน้ำไม่น้อยกว่าวันละ 6 แก้ว จากการสัมภาษณ์หญิงหลังคลอดถึงการคิมน้ำใน 24 ชั่วโมงที่ผ่านมาทุกวัน

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ หญิงหลังคลอดปกติที่คลอดในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่ระบุในคุณสมบัติของประชากร โดยใช้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 60 คน โดยตัวอย่างประชากรทุกคนจะต้องยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้

เมื่อเลือกตัวอย่างประชากรที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้แล้ว จึงได้ทำการสุ่มเพื่อจัดกลุ่มตัวอย่าง (Random assignment) ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน การจับคู่กลุ่มตัวอย่างกระทำโดย กำหนดตัวแปรให้มีลักษณะเหมือนกันคือ

1. กำหนดช่วงอายุ โดยแบ่งช่วงอายุเป็น 15 - 24 ปี 25 - 34 ปี และ 35 - 44 ปี
2. กำหนดจำนวนครั้งของการตัดและเย็บซ่อมแซมฝีเย็บ โดยแบ่งเป็น การตัดและเย็บซ่อมแซมฝีเย็บครั้งแรก และครั้งหลัง

การจับคู่กลุ่มตัวอย่างเพื่อจัดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมนั้น ผู้วิจัยดำเนินการโดยจัดให้หญิงหลังคลอดที่มีอายุช่วงเดียวกันและได้รับการตัดและเย็บซ่อมแซมฝีเย็บครั้งแรกหรือครั้งหลังเหมือนกันนำมาจัดไว้ทั้งในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ควบคุมกันไป กระทำเช่นนั้นได้ตัวอย่างประชากรกลุ่มละ 30 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อประเมินการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอด ซึ่งประกอบด้วยแบบสังเกตพร้อมคู่มือ และเกณฑ์ตัดสินการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอด โดยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การสร้างแบบประเมินการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอด ได้ดำเนินการดังนี้
 - 1.1 ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการคลอดและการดูแลหลังคลอด การหายของแผลฝีเย็บหลังคลอด จากตำรา เอกสาร งานวิจัยและบทความต่าง ๆ
 - 1.2 ปรึกษาศุติแพทย์ พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านสูติกรรม และอาจารย์ที่ปรึกษา
 - 1.3 สังเกตการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลแผลฝีเย็บหลังคลอดที่ปฏิบัติจริงในหอผู้ป่วยของโรงพยาบาล 6 แห่ง จากนั้นจึงนำมารวบรวมสร้างเป็นแบบสังเกตและคู่มือ รวมทั้งเกณฑ์ตัดสินการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอด

2. การหาความเที่ยง ความตรงของเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

2.1 นำแบบสังเกตการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอดพร้อมคู่มือ และเกณฑ์ตัดสินการหายของแผลที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 12 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยประกอบไปด้วย สุนิติแพทย์ พยาบาลผู้เชี่ยวชาญทางคานส์ติศาสตร์ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก.) โดยกำหนดให้สิ่งที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วย 10 ใน 12 คน คือสิ่งที่คงไว้

2.2 การหาความเที่ยงของการสังเกต กระทำโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ซึ่งเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยหลังคลอด 1 ท่าน นำแบบสังเกตพร้อมคู่มือและเกณฑ์ตัดสินการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอดที่ปรับปรุงจากการตรวจสอบความตรงของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วมาสังเกตการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอดในหญิงหลังคลอดซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง เป็นจำนวน 20 คน โดยสังเกตหญิงหลังคลอดรายเดียวกัน ในเวลาเดียวกันและต่างคนต่างสังเกตจนครบ 20 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาตรวจหาความเที่ยงโดยวิธีการหาความเที่ยงของแบบสังเกตระหว่างผู้สังเกตการณ์ (Interobserver reliability) ตามวิธีของสกอต (Scott) (สุภาพ วาดเขียน 2525: 55-57) ด้วยสูตร

$$r = \frac{P_o - P_e}{1 - P_e}$$

ค่าความเที่ยงของการสังเกต = .94 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค.)

เครื่องมือที่ได้มาประกอบไปด้วย (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.)

1. แบบสังเกตการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอดจำนวน 6 รายการ
2. คู่มือการใช้แบบสังเกตการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอด จำนวน 6 ข้อ
3. เกณฑ์ตัดสินการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอด ตัดสินเป็น 2 ลักษณะคือ มีการหายของแผลปกติ และมีการหายของแผลไม่เป็นปกติ (รายละเอียดอยู่ในหน้า 38)

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย ชุดทำความสะอาดแผลฝีเย็บหลังคลอดที่ผ่านการมาเชื่อถือ และนํายามาเชื่อ (คูราละลายเย็บในภาคผนวก ข.)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเป็นผู้คัดเลือกตัวอย่างประชากร เข้ากลุ่มโดยวิธีการที่กำหนดไว้ในแบบการสุ่ม เพื่อจัดกลุ่มตามหลักการจัดกลุ่มตัวอย่างประชากรครั้งที่ไคกลาว ไปแล้วและเป็นผู้ให้คำแนะนำหญิงหลังคลอดในกลุ่มทดลองซึ่งทำความสะอาดแผลฝีเย็บ โดยวิธีใช้นํายามาเชื่อแต่เพียงผู้เดียว รวมทั้งเป็นผู้สังเกตการหายของแผลฝีเย็บร่วมกับผู้ช่วยวิจัย 1 ท่าน ซึ่งเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยหลังคลอดที่ได้ทำความเข้าใจในการใช้เครื่องมือการวิจัยจากผู้วิจัยเป็นอย่างดีแล้ว โดยจะทำการสังเกตการหายของแผลฝีเย็บตามเกณฑ์ประเมินการหายของแผลทุกวันจนครบ 5 วันหลังคลอด ส่วนกลุ่มควบคุมซึ่งทำความสะอาดโดยวิธีใช้นํายามาเชื่อ-อบด้วยความร้อนนั้น จะมีพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์ในการดูแลมารดาหลังคลอดมาดูแลอย่างน้อย 2 ปี จำนวน 2 ท่านมาเป็นผู้ช่วยวิจัยที่เป็นผู้ทำความสะอาดแผลฝีเย็บหลังคลอดคด้วยนํายามาเชื่อและอบด้วยความร้อนละ 2 ครั้ง ให้กับกลุ่มควบคุม โดยได้รับการเตรียมจากผู้วิจัยให้ทำความสะอาดแผลฝีเย็บคด้วยนํายามาเชื่อและอบด้วยความร้อนด้วยวิธีเดียวกันจนเป็นที่เข้าใจแล้ว

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้ากองการพยาบาล หัวหน้ากองสูตินรีเวชกรรม ผู้ตรวจการพยาบาลกองสูติ-นรีเวชกรรม และหัวหน้าหอผู้ป่วยหลังคลอดโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า พร้อมทั้งขอหนังสือยินยอมให้เก็บรวบรวมข้อมูลได้จากผู้อำนวยการโรงพยาบาล

1.2 ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ช่วยวิจัย 3 ท่าน ดังนี้

1.2.1 เป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์ในการพยาบาลผู้ป่วยหลังคลอดมาอย่างน้อย 2 ปี 2 ท่าน เพื่อทำความสะอาดฝีเย็บหลังคลอดโดยการใช้นํายามาเชื่อ-อบ

ควยความรอนวันละ 2 ครั้ง ในเวลาประมาณ 09.00 น. และ 17.00 น. ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติกันอยู่แล้ว โดยไ้รับคำแนะนำจากผูวิจัยจนเขาใจและสามารถปฏิบัติเข้าได้อย่างถูกต้องและเป็นวิธีเดียวกันทั้ง 2 ทาน

1.2.2 ผูช่วยวิจัยอีก 1 ทาน เป็นหัวหน้าทอผูป่วยหลังคลอด ซึ่งผูวิจัยไ้ทำความเข้าใจกับผูช่วยวิจัยทานนี้ในเรื่องแบบสังเกตและคู่มือการประเมินการหายของแผลฝีเย็บและฝักฝนจนเป็นที่เขาใจแล้ว เพื่อเป็นผูร่วมสังเกตการหายของแผลฝีเย็บกับผูวิจัย

1.3 ผูวิจัยคัดเลือกตัวอย่างประชากรเพื่อทำการทดลอง

1.3.1 พิจารณาจากผูป่วยที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง (ดูรายละเอียดหน้า 29)

1.3.2 ันต่อไปอธิบายถึงวัตถุประสงค์และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนวิธีทำความสะอาดที่ผูป่วยแต่ละกลุ่มจะไ้รับอย่างละเอียดจนเป็นที่เขาใจแล้ว เมื่อผูป่วยยินยอมเขารวมในการดำเนินการวิจัยนี้จึงไห้ผูป่วยเซ็นชื่อในใบยินยอมไห้ความร่วมมือเพื่อการวิจัยไว้ถาเซ็นชื่อไมไ้ไ้ไ้ป้รอยนิ้วมือแทน

1.4 จัดกลุ่มตัวอย่างประชากร

1.4.1 ทำการสุ่มเพื่อจัดกลุ่ม (Random Assignment) ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทำการจับคูกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรเรื่อง อายุและจำนวนครั้งของการตัดฝีเย็บครั้งที่ไ้กล่าวมาแล้วในเรื่องตัวอย่างประชากรและจัดกลุ่มตัวอย่างประชากร การจัดกลุ่มนี้จะกระทำต่อไปจนกวาหญิงหลังคลอดไ้ในกลุ่มทดลองจะมีจำนวน 30 คน และในกลุ่มควบคุมจะมีจำนวน 30 คน

1.4.2 ผูวิจัยประเมินสภาวะร่างกายและจิตใจของตัวอย่างประชากร ซึ่งแสดงถึงความแข็งแรงพอที่จะไห้ความร่วมมือกับโครงการวิจัยนี้ไ้โดยจากความพร้อมในการช่วยเหลือตนเองของหญิงหลังคลอด ถาสภาวะของตัวอย่างประชากรไมเอื้ออำนวยก็จะไมจัดเข้าโครงการวิจัยนี้

2. ขั้นตอนการทดลอง

เมื่อจัดกลุ่มตัวอย่างประชากรได้แล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการตามขั้นตอนข้างล่างนี้โดยเป็นผู้ปฏิบัติ แนะนำ สาธิต ควบคุมการทำความสะดวกฝึเียบ และประเมินการหายของแผลซึ่งกระทำกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นรายบุคคลทุกวันติดต่อกันเป็นเวลา 5 วัน ในแต่ละราย โดยมีรายละเอียดดังนี้

วันที่ทำการทดลอง

กลุ่มทดลอง

กลุ่มควบคุม

คลังทดลองวันที่ 1

1. ประเมินสภาวะร่างกายและจิตใจถึงความพร้อม ในการช่วยเหลือตนเองของตัวอย่างประชากร 2. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคลและลงบันทึก 3. ผู้วิจัยและหัวหน้าหอผู้ป่วยจะร่วมกันสังเกตอาการแสดงของแผลฝึเียบตามเกณฑ์ประเมินการหายของแผลฝึเียบหลังคลอด และลงบันทึกไว้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.) เมื่อเวลาประมาณ 08.30 น. 4. ผู้วิจัยแนะนำและสาธิตวิธีทำความสะอาดแผลฝึเียบ โดยการใช้น้ำประปา (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.) โดยเปิดโอกาสให้ซักถามจนเป็นที่เข้าใจ 5. ให้แต่ละคนทำความสะอาดฝึเียบด้วยตนเอง ทบทวนให้ผู้วิจัยจนสามารถปฏิบัติได้เองอย่างถูกต้อง	1. ประเมินสภาวะร่างกายและจิตใจถึงความพร้อม ในการช่วยเหลือตนเองของตัวอย่างประชากร 2. ผู้ช่วยวิจัยสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคลและลงบันทึก 3. ผู้วิจัยและหัวหน้าหอผู้ป่วยจะร่วมกันสังเกตอาการแสดงของแผลฝึเียบตามเกณฑ์ประเมินการหายของแผลฝึเียบหลังคลอด และลงบันทึกไว้ เมื่อเวลาประมาณ 08.30 น. ก่อนทำความสะอาดฝึเียบ 4. ผู้ช่วยวิจัยทำความสะอาดแผลฝึเียบโดยการใช้น้ำยามาเช็ดและอบด้วยความร้อน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก

วันที่ทำการทดลองกลุ่มทดลองกลุ่มควบคุม

หลังคลอดวันที่ 2
วันที่ 3 และวันที่ 4

6. หญิงหลังคลอดทำความสะอาดฝีเย็บ
โดยการใช้น้ำประปาควยตนเองทุก
ครั้งหลังการขับถ่าย

1. ประเมินสภาวะร่างกายและจิตใจ
ถึงความพร้อมในการช่วยเหลือ
ตนเององตัวอย่างประชากร
2. ผู้วิจัยและหัวหน้าทอผู้ช่วยจะร่วมกัน
สังเกตอาการแสดงของแผลฝีเย็บ
ตามเกณฑ์ประเมินการหายของแผล
ฝีเย็บหลังคลอดและลงบันทึกไว้ เมื่อ
เวลาประมาณ 08.30 น. ทุกวัน
3. หญิงหลังคลอดทำความสะอาดฝีเย็บ
โดยการใช้น้ำประปาควยตนเองทุก
ครั้งหลังการขับถ่าย

- ข.) ใ้กับตัวอย่าง
ประชากรในกลุ่มนี้ทุกคน
เมื่อเวลาประมาณ

09.00 น. และ

17.00 น.

5. หญิงหลังคลอดใช้น้ำยา
ฆ่าเชื้อซึ่งผสมไว้ให้ใน
ถึงชำระ ทำความสะอาด
ฝีเย็บเมื่อต้องการทำ
ความสะอาด

1. ประเมินสภาวะร่างกาย
และจิตใจถึงความพร้อม
ในการช่วยเหลือตนเอง
ของตัวอย่างประชากร
2. ผู้วิจัยและหัวหน้าทอผู้ช่วย
จะร่วมกันสังเกตอาการ
แสดงของแผลฝีเย็บตาม
เกณฑ์ประเมินการหาย
ของแผลฝีเย็บหลังคลอด
และลงบันทึกไว้ เมื่อเวลา
ประมาณ 08.30 น.
ทุกวัน

วันที่ทำการทดลองกลุ่มทดลองกลุ่มควบคุม

หลังคลอดวันที่ 5

1. ผู้วิจัยและหัวหน้าหอผู้ป่วยจะร่วมกันสังเกตอาการแสดงของแผลฝีเย็บตามเกณฑ์ประเมินการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอดภายหลังการตัดไหมฝีเย็บทันที และลงบันทึกไว้
2. ผู้วิจัยและหัวหน้าหอผู้ป่วยจะร่วมกันนำแบบบันทึกการสังเกตการหายของแผลทั้ง 5 วัน มาตัดสินการหายของแผลฝีเย็บตามเกณฑ์ตัดสินการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอด (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข.) และลงบันทึกไว้

3. ผู้ช่วยวิจัยทำความสะอาดแผลฝีเย็บโดยใช้น้ำยาฆ่าเชื้อและอบด้วยความร้อนเช่นเดียวกับหลังคลอดวันที่ 1
4. หญิงหลังคลอดจะใช้น้ำยาฆ่าเชื้อซึ่งผสมไว้ให้ในถังชำระทำความสะอาดฝีเย็บ เมื่อต้องการ

1. ปฏิบัติเหมือนกับกลุ่มทดลอง
2. ปฏิบัติเหมือนกับกลุ่มทดลอง

รวมเวลาดำเนินการทดลองทั้งสิ้นเป็นระยะเวลา 28 วัน ตั้งแต่ 3 - 31 มีนาคม

การให้คะแนนการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอด

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยร่วมกันพิจารณาบันทึกการสังเกตการหายของแผลทั้ง 5 วัน ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนทั้ง 2 กลุ่ม และลงข้อมูลสรุปการหายของแผลในลักษณะของการหายที่เป็นปกติ หรือไม่ปกติ โดยดำเนินการดังนี้

1. พิจารณาการหายของแผลแต่ละวันของตัวอย่างประชากรแต่ละคน โดยตรวจสอบอาการที่สังเกตเห็นแต่ละลักษณะ เพื่อตัดสินความปกติและไม่ปกติ ดังนี้

1.1 ถ้าพบอาการแสดงครบทั้ง 4 ลักษณะ ได้แก่ ปวด บวม แดง ร้อน หรือพบมีสิ่งขับออกจากแผล เป็นน้ำเหลืองหรือหนอง หรือพบมีการแยกของแผลให้ตัดสินว่า การหายของแผลไม่เป็นปกติ

1.2 ถ้าพบอาการแสดงไม่ครบทั้ง 4 ลักษณะ ได้แก่ ปวด บวม แดง ร้อน หรือไม่พบมีสิ่งขับออกจากแผล เป็นน้ำเหลืองหรือหนอง หรือไม่พบมีการแยกของแผล ให้ตัดสินว่าการหายของแผล เป็นปกติ

2. การให้คะแนนการหายของแผลที่เป็นปกติและไม่ปกติ โดยปฏิบัติดังนี้

2.1 ตัวอย่างประชากรคนใด มีอาการแสดงจากบันทึกการสังเกตทั้ง 5 วัน ครบตั้งแต่ปวด บวม แดง ร้อน หรือมีสิ่งขับออกเป็นน้ำเหลือง หรือหนอง หรือมีการแยกของขอบแผล ตัดสินให้เป็นการหายของแผลฝีเย็บไม่ปกติจะได้อะแนน = 0

2.2 ตัวอย่างประชากรคนใด มีอาการแสดงจากบันทึกการสังเกตทั้ง 5 วัน ไม่ครบทั้งปวด บวม แดง ร้อน หรือไม่มีสิ่งขับออกเป็นน้ำเหลือง หรือหนอง หรือไม่มีการแยกของขอบแผล ตัดสินให้เป็นการหายของแผลฝีเย็บเป็นปกติจะได้อะแนน = 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลตามต้องการแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถานภาพของตัวอย่างประชากร สถิติที่ใช้คือจำนวนความถี่และร้อยละการหายของแผลฝีเย็บในหญิงหลังคลอดที่ได้รับการทำความสะอาดโดยวิธีใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน และวิธีใช้น้ำประปา สถิติที่ใช้คือจำนวนความถี่และคำนวณเป็นร้อยละ แสดงถึงจำนวนร้อยละของหญิงหลังคลอดที่มีการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอดเป็นปกติ ในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการทำความสะอาดโดยวิธีใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อนและวิธีใช้น้ำประปา
2. เปรียบเทียบอาการและอาการแสดงของแผลฝีเย็บในหญิงหลังคลอดในกลุ่มที่ทำความสะอาดโดยวิธีใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อนและวิธีใช้น้ำประปา สถิติที่ใช้คือการประมาณโอกาสความน่าจะเป็นของฟิชเชอร์ (Fisher exact probability test) (วรรณ ปุณฺณโชติ 2528: 92-97)
3. การเปรียบเทียบอาการและอาการแสดง และการหายของแผลฝีเย็บในหญิงหลังคลอดในกลุ่มที่ทำความสะอาดโดยวิธีใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อนและวิธีใช้น้ำประปา สถิติที่ใช้คือ การประมาณโอกาสความน่าจะเป็นของฟิชเชอร์ (Fisher exact probability test) (วรรณ ปุณฺณโชติ 2528: 92-97)